

Presentació

El curs d'Epistemologia proposa a l'estudiant una reflexió sistemàtica i autocrítica en relació a la pràctica de l'ofici de sociòleg. No és, doncs, un curs sobre *teories*, sinó que proposa una reflexivitat teòrica exigent al servei d'una pràctica professional rigorosa. Per aconseguir aquest propòsit -és a dir, l'adquisició de coratge, escrúpols i consciència investigadora crítica-, el curs es desenvoluparà en tres blocs fonamentals: unes consideracions prèvies a propòsit de la teoria del coneixement i sobre el coneixement científic; l'estudi dels problemes epistemològics que planteja la recerca en sociologia i, finalment, una sèrie de tallers que volen aproximar l'estudiant a diverses pràctiques habituals en l'ofici de sociòleg.

Avaluació

L'avaluació tindrà en compte:

- a. l'assistència regular a les classes
- b. els comentaris de text de les lectures obligatòries del curs, d'una extensió màxima de dos fulls cadascun (500 paraules)
- c. l'avaluació dels treballs que es realitzin en les sessions de pràctiques
- d. un control final de curs

Aquest sistema d'avaluació pressuposa l'assistència regular a classe. En el cas excepcional que no es compleixi aquesta condició prèvia, cada estudiant haurà d'analitzar amb el professor, a principis de curs, si és possible trobar una forma d'avaluació idònia a les seves circumstàncies que, en qualsevol cas, inclourà un examen final.

EPISTEMOLOGIA

PROGRAMA GENERAL

- Preàmbul. La sociologia com a perspectiva i com a passió
1. Coneixement, coneixement científic i sociologia de la ciència
 2. L'ofici de sociòleg

TALLERS

- A. Què diuen que és la sociologia?
- B. La divulgació en sociologia. La conferència
- C. La divulgació en sociologia. Els mitjans audiovisuals
- D. La divulgació en sociologia. L'article periodístic
- E. El treball editorial
- F. Els llenguatges de la sociologia. A qui ens adrecem?

PREÀMBUL

1. Sobre el curs: quin professor, de quina sociologia, cap a quins objectius, amb quin mètode, a quins alumnes
2. La sociologia com a perspectiva
 - Cos de coneixements o perspectiva?
 - Problemes socials o sociològics?
 - Saber comú i coneixement sociològic
 - Utilitat i inutilitat de la sociologia
 - Ingenuïtat positivista i sistematització del dubte
3. Els fonaments de l'acció social
 - Pensament i acció
 - Escepticisme i sociologia

EPISTEMOLOGIA

1. CONEIXEMENT, CONEIXEMENT CIENTÍFIC I SOCIOLOGIA DE LA CIÈNCIA
 - 1.1 Veritat i certesa
 - 1.2 Dubte i teoria
 - 1.3 Confusió i descoberta
 - 1.4 Teoria i provocació
 - 1.5 Curiositat ociosa, saber instrumental i cientisme

2. L'OFICI DE SOCIÒLEG
 - 2.1 L'EPISTEMOLOGIA DE LA SOCIOLOGIA

 - 2.2 LA PRÀCTICA DE LA SOCIOLOGIA REFLEXIVA
 - La transmissió de l'ofici
 - El pensament relacional
 - El dubte radical
 - La crítica de la tradició culta
 - L'objectivació participant

EPISTEMOLOGIA

Lectures obligatòries del curs

1. Presentació

Wirth, Louis. "Pròleg a l'edició anglesa" a Karl Mannheim, *Ideologia i utopia*. Barcelona. Edicions 62, 1978, pàgines 27-42.

2. Coneixement, Coneixement científic i sociologia de la ciència

Harry Collins i Trevor Pinch, *El gólem. Lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia*. Barcelona, Crítica (Grijalbo Mondadori), 1996. (Especialment, la introducció i els capítols 1, 4, 6 i la conclusió)

Joan Estruch i Salvador Cardús, "Teoria i provocació. Reflexions per a una epistemologia paradoxal" a *Papers*, núm. 26, 1986, pàgines 69-104

Josep Maria Terricabras, *Fer filosofia, avui*. Barcelona, Edicions 62, 1988. 2a.edició 1995..(Especialment, pàg. 9-49)

Paul Watzlawick, *¿Es real la realidad?* Barcelona, Herder, 5a ed., 1992. (Especialment, la primera part)

3. L'ofici de sociòleg

Obligatòria:

Pierre Bourdieu "La pràctica de la sociologia reflexiva" a *Per una sociologia reflexiva*. Barcelona. Herder, 1994. Pàgines 189-229. Edició original: *Réponses. Pour unes anthropologie réflexive*. París. Éditions du Seuil, 1992.

Recomanades:

Pierre Bourdieu *El ofici de sociòleg*. México. Ediciones Siglo XXI, 19 . Edició original: *Le métier de sociologue*. París. Mouton, 2 ona. edició 1973

Anne Game i Andrew Metcalfe, *Pasionate Sociology*. Londres, Sage Publications, 1996